

חודיה בשולחן שבת

צאת שבת	כניסת שבת
20:19	19:08 חיפה
20:18	19:14 תל אביב
20:16	18:59 ירושלים
20:16	19:17 באר שבע

לפרשיות בהר בחוקותי

מקום מרכזי לפרשת השבוע בשולחן השבת, במהלך הסעודה. בהכנה קלה, ניתן "לשדרג" את הרעיון הקצר ולהפוך אותו ל**חוייה חינוכית מעצימה**, שבאמצעותה נעביר לילדים מסרים חינוכיים, תוך **העשרת השיח התורני** בשולחן שבת. לפניכם 3 "מערכים" לשולחן שבת.

סעודה ראשונה ביאור ההבטחה 'וישבתם לבטח בארצכם'

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:
בתחילת פרשת בחוקותי מבטיחה התורה: "וישבתם לבטח בארצכם" [כו, ה]. נשאלת השאלה: **מה ביאורה של ההבטחה 'וישבתם לבטח בארצכם'?**

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה. השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

1. נמקד את הילדים לחשוב על הקשר הבטחה זו לחלק הראשון של הפסוק.
2. נקרא איתם את הפסוקים הסמוכים ונבקש מהם לחשוב אודות ההקשר.
3. נכוון אותם לחשוב מדוע היה צורך להבטיח זאת עם כניסתם לארץ?

שלב
2

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **תורת כהנים:** "בארצכם אתם יושבים לבטח ואין אתם יושבים לבטח חוצה לה".
- **אבן עזרא:** הקב"ה הבטיח שבעת הברכה, יישבו לבטח בארצם, בניגוד לימי הרעב, שבהם יגלו ממקומם.
- **ר' חיים פלטיאל:** התורה מחזקת את האדם, שלא יחשוש לזרוע, מחשש שמא זרים ואומות העולם ישחיתו את יבול הארץ. לכן נאמר 'וישבתם לבטח', חיזוק שלא ייראו מהם.
- **אלשיך:** בזכות 'ואכלתם לחמכם', שתאכלו את שלכם בהיתר גמור, ולא את של חבריכם, שתתרחקו מהגזל, תזכו ל'וישבתם לבטח בארצכם', שגם בריבוי הנכסים שלכם לא תדאגו מלעבוד את הקב"ה.
- **אור החיים:** הבטחה של הקב"ה, שתשבו לבטח בארצכם וגם כל העולם יכיר בכך, ויידע שזו ארצכם ואין לזרים מקום אתכם.
- **הכתב והקבלה:** אינו יעוד השלום שלא ילחמו בהם אויביהם, אלא הבטחה, שמפני רוב השובע שתהיה בארצם לא יצטרכו להסתובב בארצות אחרות ולבקש מאכל.
- **העמק דבר:** ההולך בטל, מנסה לעשות עסקים גם מחוץ לארצו, כדי לנצל את זמנו, לעומת מי שיש לו עבודה, שיושב בבטחון בארצו. הקב"ה רוצה שבני ישראל יישבו בבטחה בארץ ישראל, ויעבדו את הקב"ה. ועל כן בירך בכך את עם ישראל.

שלב
3

אפשרויות להרחבה:

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. **מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה**, תוך הבנה - מה נוכל לקחת מכך לחיינו ביום יום, מה נוכל ללמוד מכך לעצמינו. **נקודה להדגשה:** 1. חשיבות אמונה ובטחון בהקב"ה. 2. חשיבות קיום מערכת יחסים תקינה 'בין אדם לחברו'.

שלב
4

חויה בשולחן שבת

לפרשיות בהר בחוקותי

סעודה שניה ביאור מצות שמיטה

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

בתחילת פרשת בהר כתוב: "וְשַׁבְּתָהּ הָאָרֶץ שַׁבַּת לָהּ"
[כה, ב] נשאלת השאלה: **מדוע ציוותה התורה על השמיטה?**

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.

השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

1. נכוון את הילדים לחשוב, מה ענין שביתת הקרקע.
2. נמקד אותם במחשבה, היכן בתורה יש שביתה, בהקשר למספר 7.

שלב
2

לאחר מכן נשיב את התשובות שלפניכם:

- **בכור שור:** "שתהא ניכר שהוא של הקב"ה, כמו שפירשו רבותינו: מאי טעמא דשביעית? זרעו שש ושבתו שביעית **כדי שתדעו שהארץ שלי היא**."
- **רמב"ן:** "וטעם 'שבת לה', כיום השבת, וסוד ימות עולם רמוז במקום הזה... כבר כתבתי בסדר בראשית (בראשית ב, ג) כי ששת ימי בראשית הם ימות עולם, ויום השביעי 'שבת לה' אלהיך', כי בו יהיה שבת לשם הגדול... והנה הימים רמז ל'אשר ברא' במעשה בראשית, והשנים ירמזו ל'אשר יהיה' בבריאת כל ימי עולם. ועל כן החמיר הכתוב בשמיטה יותר מכל חייבי לאוין, וחייב הגלות עליה כמו שהחמיר בעריות".
- **רבי חיים פלטיאל:** משווה בין מנוחת האדם בשבת למנוחת הארץ בשנת השמיטה. כשם שהבריאה נחה ביום השביעי, כך הארץ זקוקה למנוחה בשנה השביעית, כדי שנדע שהשביעי מיועד למנוחה לפי ציווי הקב"ה. הקב"ה ציווה לשמור שמיטה בשנה שביעית, שנמשכת 365 ימים, כשם שבשש השנים שבהן עובדים את הקרקע יש מספר זהה של שבתות וימים טובים.
- **כלי יקר:** מביא 2 טעמים: **א. רמב"ם:** "שהארץ תשבות, כדי שתוסיף תת כוחה לזרוע". **ב. עקידה:** "תכלית מצוה זו לזכר חידוש העולם ולזכור ימות עולם וסוף ימי חלדו". ומיישב בדרכו: "אומר אני שטעם מצוה זו היא **להשריש את ישראל במידת האמונה והבטחון בה**". כי חשש הקב"ה פן בבואם אל הארץ יתעסקו בעבודת האדמה על המנהג הטבעי וכאשר כביר מצאה ידם **ישכחו את ה' ויסורו בטחונם ממנו**, ויחשבו כי כוחם ועוצם ידם עשה להם את החיל הזה ועולם כמנהגו נוהג ויחשבו שהארץ שלהם היא והם הבעלים ואין זולתם. על כן הוציאם ה' מן המנהג הטבעי לגמרי כי בשש שנים דרך האומות לעשות שני שנים זרע ושנה אחת בור כדי שלא להכחיש חילה".

שלב
3

לקבלת העלון 'חוויה בשולחן שבת' שלחו את המילה 'חוויה'
למייל Office@shaalti.co.il או לטלפון 052-9453811

חוויה בשולחן שבת

לפרשיות בהר בחוקותי

סעודה שלישית **ביאור ההבטחה ונתתי שלום בארץ**

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

כתוב "וישבתם לבטח בארצכם, ונתתי שלום בארץ" [כו, ה-ו].
נשאלת השאלה: לאחר שנכתב "וישבתם לבטח בארצכם",
מדוע כתבה התורה "ונתתי שלום בארץ"?

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.

השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

1. נכוון את הילדים לחשוב על משמעות המילים "ונתתי שלום בארץ".
2. נסביר לילדים מה משמעות וצורך להבטיח שלום עם אויבינו, ועם שכנינו.

שלב
2

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **רמב"ן:** שיהיה שלום ביניכם ולא תלחמו איש באחיו. או השלום הוא שישבית חיה רעה מן הארץ. "וחרב לא תעבור בארצכם" כלל, אבל אתם תרדפו את אויביכם לצאת אליהם למלחמה וינוסו.

- **בכור שור:** "לפי שיש בני אדם בעולם שיושבים בטח ואינם שמים פחד על לבם, אבל היה להם לירא אם היו שמים על לב. ויש בני אדם שיראים ומתפחדים, אף על פי שאין צריך, לכך נאמר 'וישבתם לבטח', שלא יהיה לבבכם נרעד, ולא לשוא תבטחו, כי 'נתתי שלום בארץ', ואין שום מזיק שיחריד, לא חיה רעה ולא חרב, וחרב לא תעבור. אפילו חרב של שלום, שיש לו שלום עמכם והולך על עם אחר".

שלב
3

- **אור החיים:** התורה מכוונת בפסוק זה על השלום הפנימי שישרור בעם ישראל, בינם לבין עצמם, **שלא יהיה ביניהם פירוד לבבות.** שהקב"ה יטע ביניהם שלום ורעות.

! הברכה הראשונה 'וישבתם לבטח בארצכם' היא רק על השלום מ'בחוץ', מהמדינות מבחוץ, שלא יקומו עלינו למלחמה נגדנו. ועדיין צריך ברכה שיהיה שלום מ'בפנים', **שלא יהיה פירוד לבבות בעם ישראל בין איש לרעהו,** ועל כך באה הברכה הנוספת, 'ונתתי שלום בארץ', שיטע ה' בעם ישראל שלום ורעות בין איש לאיש. **שלום מבחוץ ללא שלום מבפנים אינו יעיל, אין בו ברכה.**

- **העמק דבר:** "מוסיף הכתוב לבאר האיך תשבו בטח, שהרי אף על גב שלא יהיו נצרכים לצאת מן הארץ בשביל פרנסה, מכל מקום אין בזה ראייה שלא יהיו נצרכים להתהלך ממקום למקום בשביל שמירת הארץ. על זה אמר הכתוב דלא בשביל מלחמת התושבים עצמם, שיהיה שלום בארץ, ולא בשביל מלחמת אומות העולם".

לקבלת העלון 'חוויה בשולחן שבת' שלחו את המילה 'חוויה' למייל Office@shaalti.co.il או לוואטסאפ 052-9453811, או לחצו כאן